

Nr 695.

Av herrar **Johnsson** i Kastanjegården och **Antby**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 180, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område, m. m.*

I fråga om potatisregleringen innebär proposition nr 180 en skillnad mellan råvaruförsörjningen för stärkelsefabrikerna och den för potatisbrännerierna. Vad stärkelsefabrikationen beträffar, utfärdar jordbruksnämnden en särskild tillverkningslicens för varje fabrik, i vilken föreskrives att viss del av den potatis, som åtgår för framställning av licenskvantiteten stärkelse, skall inköpas från odlare, som icke äro delägare i stärkelsefabrik. Potatisbrännerierna ha vid sidan av odlare, som äro delägare i brännerierna, vissa utomstående potatisleverantörer, som sedan gammalt levererat potatis till brännerierna. Någon skyldighet för brännerierna att täcka viss del av sitt råvarubehov genom inköp från sådana utomstående potatisodlare förefinnes dock icke. Brännerierna ha alltså för närvarande större frihet vid inköp av potatis än stärkelsefabrikerna. Under tiden före sista världskriget fanns däremot även inom bränneriindustrien genomförd en inköpsskyldighet av snarlikt innehåll som den, vilken nu tillämpas inom stärkelseindustrien.

Som bekant är potatisodlingen av utomordentligt stor betydelse för jordbruket inom det sydsvenska sandjordsområdet. Särskilt betydelsefull är denna odling för småbruket. Ordnade avsättningsmöjligheter för potatis är därför en angelägenhet av största vikt för drivande av ett lönande jordbruk inom dessa bygder. Till följd av fjolårets goda fabrikspotatisskörd har nu i vår uppstått ett betydande överskott av potatis. Många odlare, som tidigare varit vana att leverera sin potatis särskilt till brännerierna, har i år därför stått utan denna avsättningsmöjlighet, då bränneridelägarnas egen skörd varit fullt tillräcklig. Dessa odlare känna sig nu i hög grad osäkra inför årets odlingssäsong och veta icke hur de skola planlägga sin potatisodling, enär de icke veta om de säkert kunna räkna med att till hösten få leverera sin skörd eller ens någon del därav till brännerierna. Det synes därför både rimligt och skäligt att brännerierna nu åläggas en inköpsskyldighet av liknande slag som gäller för stärkelsefabrikerna. Denna inköpsskyldighet bör i så fall fastställas till ungefär samma procentuella omfattning av potatisförbrukningen, som nu är gällande inom stärkelsehanteringen. Likställighet skulle härigenom skapas mellan brännvinsfabrikationen och stärkelseindu-

strien samtidigt som jämnare avsättningsmöjligheter och en rättvisare lagerhållning skulle tillskapas potatisodlarna emellan, framför allt i överskottssituationer.

Förslag till de normer, efter vilka en inköpsskyldighet skulle kunna åläggas brännerierna, torde kunna framläggas av jordbruksnämnden.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att fastställa skyldighet för potatisbrännerierna att till hösten inköpa viss del av sitt potatisbehov från sådana odlare, som icke äro delägare i bränneri eller stärkelsefabrik.

Stockholm den 27 april 1954.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

Sven Antby.